

सामान्य विज्ञान

J.B. JADAV

(B.Sc B.Ed)

97237 01750

મનુષ્યનું રુધિરભિસરણ તંત્ર

મુખ્યત્વે.....

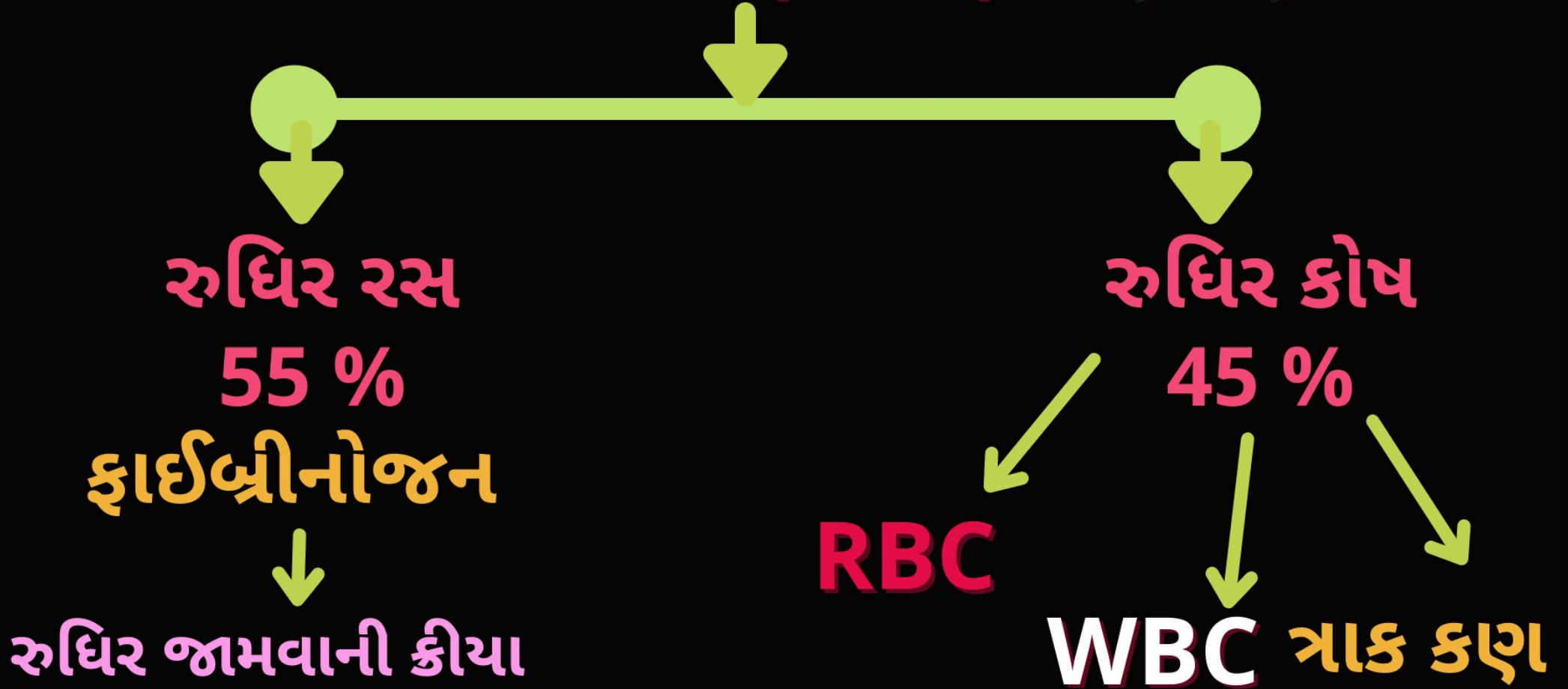
(૧) રુધિર (૨) હૃદય (૩) રુધિર વાહિનીઓ નો સમાવેશ થાય છે.

J B JADAV

વિલિયમ હાર્વે

- સૌ પ્રથમ રુધિરભિસરણ નો સિધ્ધાંત આપ્યો

રુધિર (લોહી) – J B JADAV

RBC

એરીથ્રોસાઈટ

**લાલ અસ્થીમજ્જા
બરોળ**

120 દિવસ

પાંડુરોગ

હિમોસાઈટો મીટર

WBC

લ્યુકોસાઈટ

**સફેદ અસ્થીમજ્જા
રુધીરરસ**

2-3 દિવસ

મેલેરીયા / લ્યુકેમિયા

શરીરના સૈનિક

ત્રાકકણ

થ્રોમ્બોસાઈટ

**રુધિરરસ
રુધિરરસ**

7- 10 દિવસ

ડેન્ગ્યુ

રુધિર ગંઠાવા

J B JADAV

સૌથી નાનો શ્વેતકણ - લિમ્ફોસાઈટ

સૌથી મોટો શ્વેતકણ - મોનોસાઈટ

શ્વેતકણ નું પ્રમાણ- RBC 600:1 WBC

રુધિર નો લાલ રંગ - હિમોગ્લોબીન

રુધિર જામી જવા - ફાઈબ્રિનોજન

રક્તકણ નું સ્મશાન ગૃહ - બરોળ

રુધિર જૂથ

કાર્લ લેન્ડ સ્નાટીર
સ્નાટીર અને વિનર :-

- રુધિરજૂથ નાં પિતા
- Rh ફેક્ટર નાં શોધક (રીસર)

રુધીર જૂથ નાં પ્રકાર

A, B, AB, O,

રુધિર જૂથ

રુધિર જૂથ

એન્ટીજન

એન્ટીબોડી

A

A

B

B

B

A

AB

A,B

--

સર્વગ્રાહી

O

--

A,B

સર્વદાતા

રુધિર દબાણ માપવાનુ યંત્ર - સ્ફિગ્મોમેનોમીટર
તંદુરસ્ત વ્યક્તિ નું રુધિર દબાણ - 80/120 mm/Hg
ઉંચુ રુધિર દબાણ - હાઈપરટેન્શન
નીચું રુધિર દબાણ - હાઈપોટેન્શન

હૃદય

સસ્તન વર્ગ અને વિહંગ વર્ગ - ચતુસ્ત ખંડી

ઉભય જીવી , સરીસૃપ - ત્રીખંડી

મત્સ્યવર્ગ (માછલી) - દ્વીખંડી

વંદા નું હૃદય - તેર ભાગ

મગર સરીસૃપ હોવા છતાં - ચતુસ્ત ખંડી હૃદય ધરાવે છે

મનુષ્ય નું હૃદય

Jadav

આકાર :- શંકુ આકાર

કદ :- મૂઠ્ઠી જેવડું

સ્થાન :- બે ફેફસાં વચ્ચે સહેજ ડાબી બાજુએ

ભાગ :- ચતુસ્ત ખંડી (બે કર્ણિક , બે ક્ષેપક)

કાર્ય :- પંપીંગ કરવાનું

કર્ણિક :- નાનાં , દીવાલ પાતળી

ક્ષેપક :- મોટાં , દીવાલ જાડી

ડાબું કર્ણક - ડાબું ક્ષેપક	- દ્વીદલ વાલ્વ
જમણું કર્ણક - જમણું ક્ષેપક	- ત્રીદલ વાલ્વ
ડાબું કર્ણક - ડાબું ક્ષેપક	- શુધ્ધ રુધિર
જમણું કર્ણક - જમણું ક્ષેપક	- અશુધ્ધ રુધિર

જન્મ સમયે હૃદય નું વજન - 20 ગ્રામ

પુખ્ત વ્યક્તિ માં હૃદય નું વજન - 300 ગ્રામ

હૃદય નાં ડોક્ટર :-

ડર્મેટોલોજિસ્ટ

સૌ પ્રથમ હૃદય ટ્રાન્સપ્લાન્ટ :-

ડૉ. ક્રિસ્ટિયન બર્નાડ

હૃદય નાં ધબકારા માપવાનું યંત્ર :-

સ્ટથોસ્કોપ

જન્મ સમય નાં હૃદય ધબકારા :-

140 પ્રતિ મિનિટ

પુખ્ત વય માં હૃદય ધબકારા :-

72 પ્રતિ મિનિટ

હૃદય ને ઊર્જા પૂરી પાડે તે :-

પેસમેકર

હૃદય નાં ધબકારા નિયંત્રણ :-

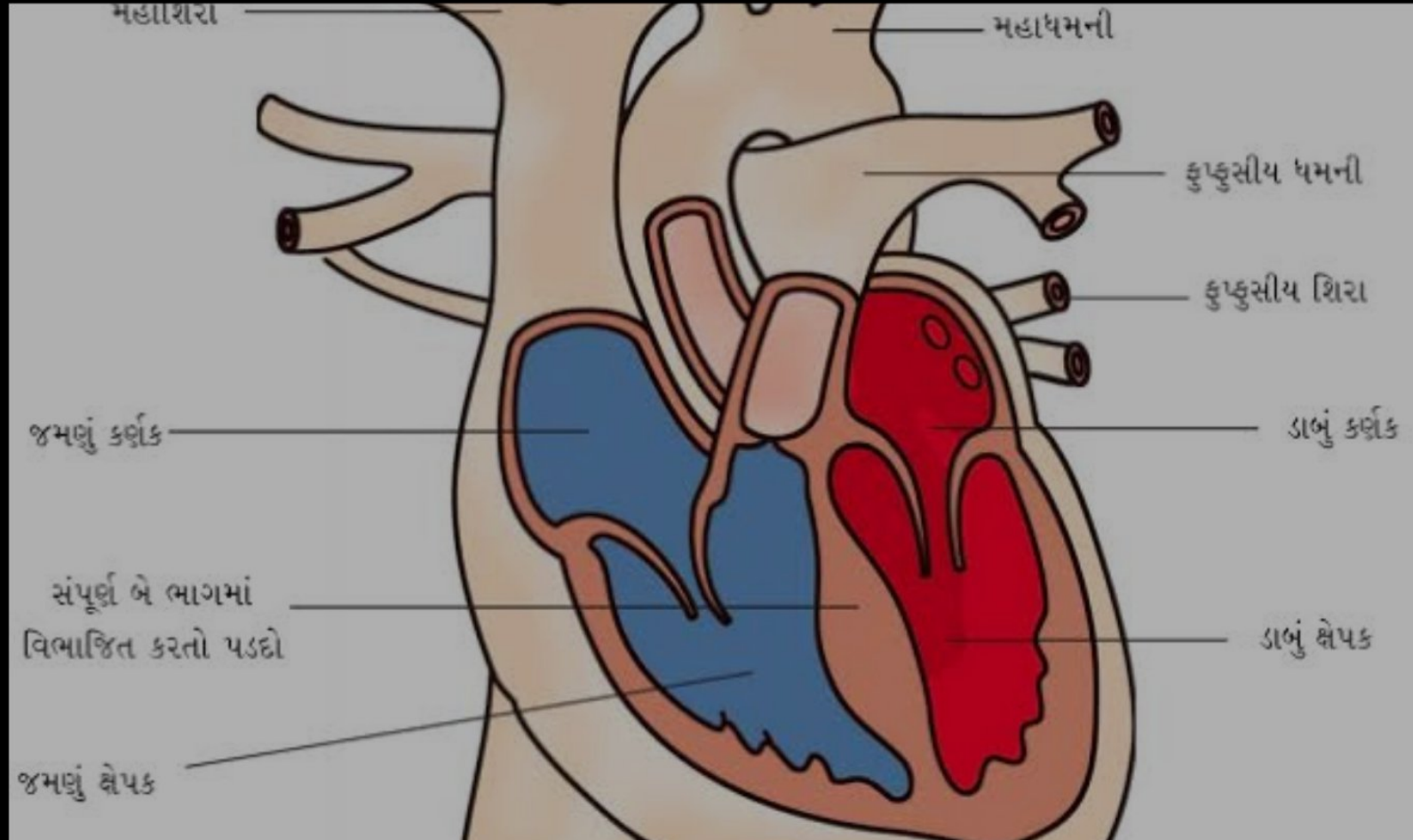
પોટેશિયમ

હૃદય ની કાર્યક્ષમતા :-

E.C.G નાં શોધક :-

E.C.G.

વિલિયમ એંથોવેન

રુધિર વાહિનીઓ :-

- ધમની :- હૃદય માં થી વિવિધ અંગ માં શુધ્ધ રુધિર શિરાઓ :- વિવિધ અંગ માંથી હૃદય માં અશુધ્ધ રુધિર કુસ્કિય ધમની :- અશુધ રુધીર કુસ્કિય શિરા :- શુધ રુધીર શિરાઓ :- અર્ધચંદ્રાકાર વાલ્વ
-

J.B. JADAV

97237 01750